

Szöveg:

Petrik Rita

Építész:

Dobai János

Fotó:

Bujnovszky

Tamás

ISKOLAPÉLDA

A budaörsi 1. Számú Általános Iskola most átadott épülete

CSÖKKENŐ GYERMEKLÉTSZÁM, BEZÁRT, ÖSSZEVONT ISKOLÁK, LEPUSZTULT, ÖREG, DOHOS ÉPÜLETEK. SOK ÖNKORMÁNYZATNAK MÉG AZ INTÉZMÉNYEK PUSZTA FENNTARTÁSA IS GONDOT JELENT. LEHET PÁLYÁZNI A FELÚJÍTÁSRA, DE AZ ÍGY NYERHETŐ PÉNZBŐL SEM JUT MINDENHOVÁ, MINDENRE. RITKASÁG, HOGY EGY HAZAI ÖNKORMÁNYZAT ISKOLAÉPÍTÉSBE FOGJON MANAPSÁG; AZ PEDIG EGYEDÜLÁLLÓ, HOGY KÖZEL HÁROMMILLIÁRD FORINTOS BERUHÁZÁSSAL ÖNÁLLÓAN ÉPÍTSEN OKTATÁSI INTÉZMÉNYT. EZ TÖRTÉNT BUDAÖRSÖN, AHOL IDÉN FEBRUÁR ELEJÉN ADTÁK ÁT A DOBAI JÁNOS ÉPÍTÉSZ ÉS MUNKATÁRSAI ÁLTAL TERVEZETT, VÁRVA VÁRT ÚJ ISKOLÁT.

Az európai oktatási stratégia új elvárásainak csak azon korszerű intézmények felelnek meg, melyek képesek befogadni az információs és kommunikációs technológiákat, melyek alkalmasak a differenciált pedagógiai módszerek bevezetésére. E téren óriási lemaradást kell felszámolnunk, hiszen a hazai iskolaépület állomány nagyobb része még az alapfeladatok ellátására is alig alkalmas.

Nem volt ez másképp Budaörsön sem, ahol az általános iskola egy közel kétszáz éves, életveszélyessé vált épületben működött, ami ráadásul szűkössé vált, így az alsó és felső tagozat egymástól pár utcányira kapott helyet. Ezért a helyi önkormányzat 2006-ban országos tervpályázatot hirdetett egy új iskola terveinek elkészítésére. A rangos pályázat legjobbjai közül végül a Dobai Építésziroda Kft. nyerte el a meg-

bízást. Az új iskola – melyre méltán büszke a település – az ország egyik legmodernebb iskolaépülete. Az építészeknek rendkívül összetett programot kellett megvalósítaniuk pályázatukban. A frekvenciált helyen lévő, de kedvezőtlen adottságú telken (szűk, háromszög alakú terület, magas talajvízszinttel) a 24 tantermen és az előírt szaktantermeken kívül konyhát és éttermet, két elválasztható kosárlabdapályát befogadó tornatermet,

A függőlegesen három fő blokkra tagozódó épület bal oldali tömbjében a földszinten az étterem és a konyha, az emeleten a tornaterem, az öltözők és a kiszolgáló helyiségek kaptak helyet

Az iskola különlegessége a második és a harmadik emeleten kialakított két átrium. A járható felületű udvarok gondoskodnak a különböző szintek bevilágításáról és a természetes szellőzésről

Az első emeleti folyósó utca felőli szárnyrésze galériaként funkcionál, a képen még üres oszlop- és falfelületeket azóta már festmények díszítik

öltözőket és más funkciójú helyiségeket kellett elhelyezni.

A négyszintes, ötraktusos épület egyszerű, kompakt formát kapott. Az építész szerint ez egy nagyon jól működő séma, amit a lehető leggazdaságosabban lehet üzemeltetni. Jó arányok, tisztaság, áttekinthetőség és racionalizmus – mintha a modernizmus vegytiszta képletének jelenkori átíratát látnánk. Az épület függőlegesen három fő blokkra tagozódik: balról az első a tornaterem és

az étterem-konyha tömbje. A középső tömeg az aulateret és a bejárati zónát (a felsőbb szinteken tantermeket), a leghosszabb jobb oldali tömb a tantermeket és az oktatási helyiségeket tartalmazza. A kétszintes, fedett bejárati előtér véd az esőtől, hótól; a gyerekek bentről egy hatalmas üvegablakon át figyelhetik, mikor jönnek értük, a szülők meg a „kirakatban” láthatják várakozó csemetéjüket. Jobbról a portás figyeli az érkezőket. A porta egyben az épület biztonsági köz-

pontja is, a tűzrendészeti, gépészeti, elektromos rendszerek innen ellenőrizhetők és irányíthatók.

A három szint belmagasságú aula a közlekedési kapcsolatokról gondoskodik. Egyik falát műalkotás díszíti majd, mely a napóra témát dolgozza fel, a tetőablakokon beeső változó fényjáték is a részét képezi a látványnak. A tornaterem felé eső lépcsőház az iskola többi részétől teljesen elrekeszthető. A zárt tér így akusztikailag elszigetelhető a tan-

Az aula tere az első emeletről nézve. A szemközti fehér falra műalkotás kerül, melynek részét képezi majd a tetőablakokon át beeső, változó fény. Tervezői munkájáért Tardos Tibor belsőépítész Az év belsőépítésze lett

A gépi mozgatószű függőnnyel két részre osztható hatalmas tornaterem nyolcszáz fő befogadására alkalmas rendezvényterem is egyben

Az épület külső megjelenése szembeszökően puritán. Az építész üzenete a letisztult formával: a közpénz nem hivatkozásra való

termektől, másik előny, hogy az épületnek ezt a részét esténként, hétvégeken, iskolai szünetek idején idegenek is használhatják. A földszinten a konyha-étterem, a büfé, az aula és a parkoló kapott helyet. Az első emeletre került a tornaterem, mely nyolcszáz fő befogadására alkalmas rendezvényterem is egyben. Az aula terében található emeleti folyosók utca felőli szárnyrésze galériaként funkcionál, mely kitűnően alkalmas időszakos kiállítások megrendezésére. Az első emelet a kü-

lönböző szaktantermek és az igazgatóság szintje. Az emeleti termek keletre és nyugatra tájolt sávja flexibilisen átosztható. A második emelet az alsósoké, a harmadik a felsősöké.

Takaros rendben sorakoznak a gyerekek kinti cipői, csizmái a folyosón; gyorsan megszáradnak a közlekedők padlófűtésének köszönhetően. A termek tágasak, világosak, jól felszereltek, mindegyikhez tartozik kézmosó, és rengeteg a tárolóhely. Ma még különlegességnek számítanak az automata ablakok:

az energiatakarékos téli szellőztetést az „e-drive” vasalat biztosítja, mely a terembe szerelt CO₂ érzékelővel vezérelve a pántokat kis mértékben lazítja. A második emeleti átrium az alsósok udvara, a felsősöké a harmadik emeleten a nagy belmagasságú aula tetejére került. A széles tolóajtókkal nyitható terek érdekessége, hogy a felszínüket járható felületű, négyzetes üveglapok „lyuggatják át”, melyek az alattuk lévő szinteket is elegendő természetes fénnel látják el.

Igényesség valamint minőség jellemzi ezt az épületet. A szép, színes burkolatok, a különleges megoldások (pl. az infrakapcsolású csapok vagy az átriumok fa- és üvegborítása), az otthonosság, rend és kényelem egyaránt inspiráló a gyerekek és tanáraik számára. Nem csoda, hogy a diákok örömben ugrálva és visítózva vették birtokba új iskolájukat.

Lásd még:

A Passzázs-ház, Új színfolt a Józsefvárosban 2006/3.
Generali-ház, Debrecen 2004/2.

Építész:

Dobai Építésziroda Kft.

Belsőépítész:

Tardos Tibor, Tardos-Design Bt.

A telek alapterülete:

10 715 m²

Beépített alapterület:

3910,16 m²

Szintek száma:

földszint + 3 emelet

Hasznos szintterület:

11 042 m²

Bruttó szintterület:

12 551 m²

Zöldterület:

5522 m²

Építménymagasság:

14,7 m

Parkolók száma:

72 db

Beruházási összeg:

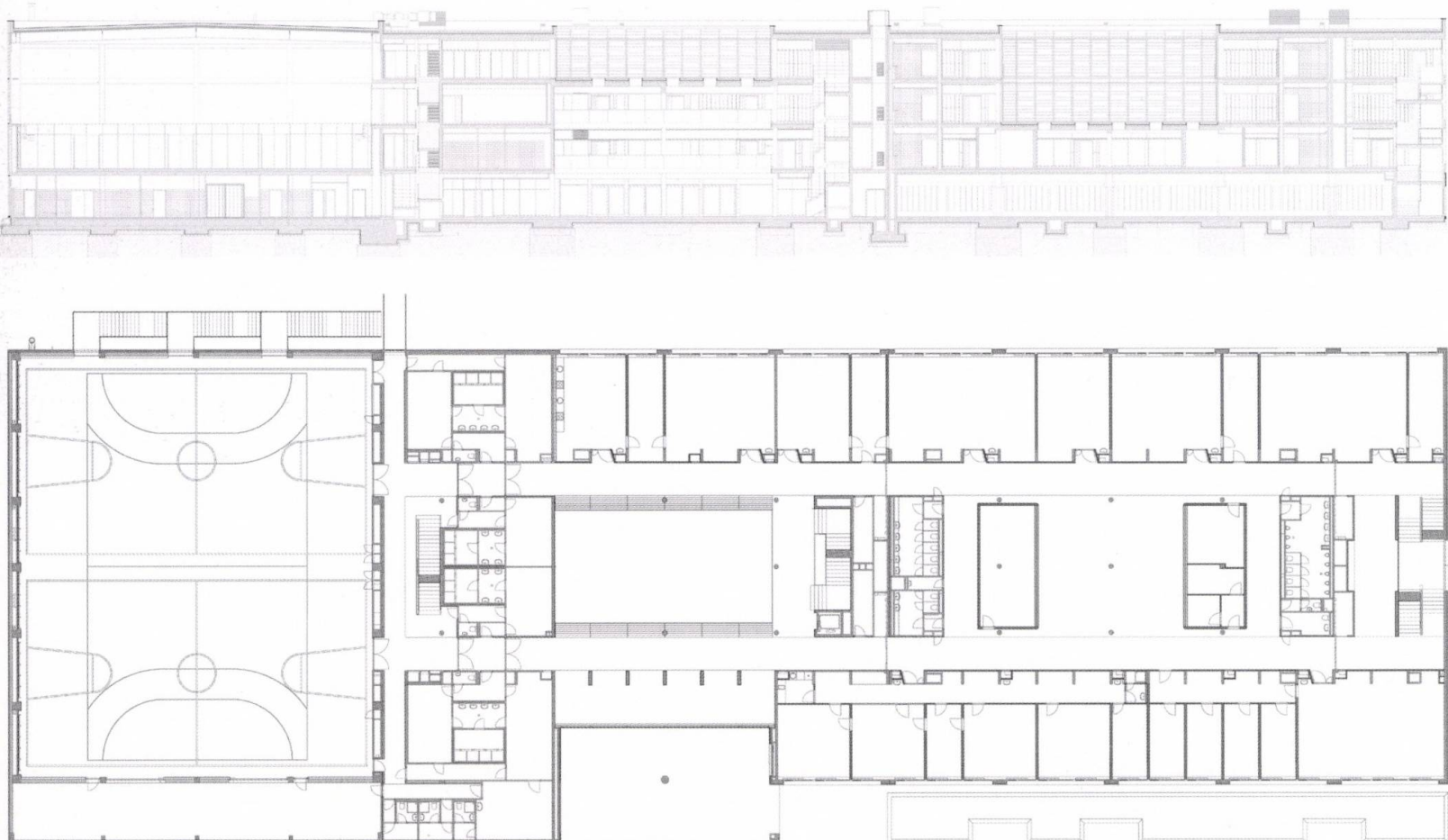
3 milliárd forint

Tervezés:

2006

Átadás:

2009

3/5

Németh Gergely építész, zenész: A minimalista, irodaházra emlékeztető és kicsit sivár külső vidám belsőt takar. Tetszenek a színes burkolatok, jól ellenpontoszák a design szigorú szögletességét és a kórház-rideg fehérséget. A rend és a letisztultság remélhetőleg a gyerekekre is jó hatással lesz, bár én kicsit sokallom.

5/5

P. Fogarasi Dianna enteriőrtervező: A kellemes ritmusok, áttekinthető terek, vagány megoldások kétségtelenül elviselhetőbbé teszik a tanítási időt. Az iskola aulájáról a neoplaszticizmus ismert képei jutnak eszembe: itt a vörös ugyan narancsba, a sárgaság fiatalos zöldes árnyalatba hajlik a karakteres hófehér háttér előtt. Merőben szokatlan, hogy egy iskola ennyire haladjon a korral – nem csak külső jegyeivel, hanem műszaki trükkjeivel is –, de ez inspirálhatja a jövő nemzedékét arra, hogy hasonlókon törje a fejét.

5/5

Dobos Botond építész: Nem sok és nem is kevés. Pont elég. Visszafogott, neutrális tér néhány erősebb gesztussal, szinte a tervezési fázisban „kikonszignálva” a rohángáló gyerekek zsvaját. Pár év múlva – amikor a véletlenül pont az intézmény körzetébe tartozó gyerekeim ide fognak járni – lehet, hogy más lesz a véleményem, de így, képek alapján szeretem. Gratulálok mindenkinek, aki részt vett a munkában.